

Sundhedsudvalget
§71-tilsynet

Dato: 26-05-2025
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh.: Ida Vishof Bodilsen
Koordineret med:
Sagsnr.: 2025 - 4899
Dok. nr.: 336261

Offentliggørelse af årsrapport for Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien 2024

Til Folketingets Sundhedsudvalg og §71-Tilsynets orientering fremsendes hermed Sundhedsstyrelsens "Årsrapport for Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien 2024" samt baggrundsnotatet "Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien og monitorering af tvang".

Partnerskabsaftale for perioden 2024-2030

I marts 2024 blev der indgået en ny partnerskabsaftale mellem indenrigs- og sundhedsministeren, Danske Regioner og KL, hvori der blev fastlagt følgende nye nationale målsætning for mindre tvang i psykiatrien i perioden 2024-2030: "Antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere reduceres med 30 pct." Der er desuden et særskilt fokus på børn og unge.

Årsrapporten for Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien 2024 giver en status på den nationale målsætning om mindre tvang i psykiatrien samt en opsummering af Task Forcens aktiviteter i 2024.

. / . For en nærmere uddybning af baggrunden for arbejdet henvises til vedlagte notat udarbejdet af Sundhedsstyrelsen.

. / . *Om status på den nationale målsætning*
Overordnet viser årsrapporten for 2024 følgende udvikling i anvendelsen af tvang i psykiatrien:

- Regionerne har samlet set reduceret antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin pr. 100.000 borgere med ca. 10 pct. i 2024 i forhold til 2021-2023 (baseline).
- For voksne er reduktionen på ca. 9 pct. Reduktionen er drevet af et fald i antallet af fastholdelser på 28 pct. fra 2021-2023 til 2024. Antallet af bæltefikseringer samt antallet af gange, der er anvendt beroligende medicin med tvang, er faldet hhv. med 3,6 pct. og 2,5 pct. i samme periode.
- I 2024 har der i alt været 15.655 episoder blandt voksne af de tvangsformer, der indgår i målsætningen, mens 2.745 voksne har været udsat for mindst én af tvangsformerne.
- For børn og unge er reduktion på 24 pct. Reduktionen er drevet af et fald i antallet af bæltefikseringer på 41 pct. fra 2021-2023 til 2024. Antallet af

fastholdelser er faldet med 20 pct., mens faldet er 12 pct. for antallet af gange, der er anvendt akut beroligende medicin med tvang.

- I 2024 har der været 1.975 episoder blandt børn og unge af de tvangsformer, der indgår i målsætningen, mens 130 børn og unge har været udsat for mindst én af tvangsformerne.

Sundhedsstyrelsen anfører i rapporten, at der er tale om en positiv udvikling, men at det er for tidligt at konkludere, at faldet er vedvarende, da der kun er tale om data for ét år, og der bliver gjort opmærksom på, at reduktionen i anvendelsen af tvang over for børn og unge skal ses i lyset af, at der er tale om få børn og unge, der bliver udsat for de tvangsformer, der indgår i målsætningen.

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* har aftalepartierne noteret sig, at de foreløbige tal fra Sundhedsstyrelsens første årsrapport for Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien viser et fald i anvendelsen af de mest indgribende tvangsformer, som gengivet ovenfor. Det forhold, at det bl.a. også fremgår af årsrapporten, at halvdelen af alle bæltefikseringer for voksne varede mere end 7 timer i 2024, og den gennemsnitlige varighed af bæltefikseringer var ca. 17 timer, understreger vigtigheden af, at alle Folketingets partier har tilsluttet sig Sundhedsstyrelsens vurdering af, at der er brug for flere handlemuligheder i en sikker psykiatri, i arbejdet henimod at substituere de mest indgribende former med mindre indgribende former for tvang.

For en nærmere uddybning af udviklingen i anvendelsen af tvang i psykiatrien henvises til vedlagte årsrapport.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde